

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Daniely Zemanové a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Radana Malíka v právní věci žalobce: **P. H. P.**, zastoupený Mgr. Jiřím Hladíkem, advokátem se sídlem Příkop 6, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, ve věci ochrany proti nečinnosti správního orgánu, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 30. 9. 2010, č. j. 36 A 25/2010 – 26,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á.**
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností napadl v záhlaví označené pravomocné usnesení Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), kterým bylo zastaveno řízení (výrokem I.) a současně rozhodnuto, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrokem II.).

Řízení před krajským soudem bylo zahájeno na základě žaloby podané dne 29. 12. 2009, kterou se stěžovatel domáhal vydání rozhodnutí, jímž by krajský soud uložil žalovanému (původně Policii České republiky, Oblastnímu ředitelství služby cizinecké policie Brno, jehož působnost k 1. 1. 2011 přešla na Ministerstvo vnitra) povinnost vydat rozhodnutí o jeho žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem studia, podané u zastupitelského úřadu České republiky v Hanoji a vedené pod č. j. CPBR-17121/CI-2009-064061, do tří dnů od právní moci rozsudku a nahradit mu náklady řízení.

Podáním doručeným krajskému soudu dne 16. 4. 2010 (č. 1. 19) vzal stěžovatel svoji žalobu zpět, neboť žalovaný v dané věci dne 22. 1. 2010 rozhodl a udělil mu povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky. Současně v tomto podání stěžovatel s odkazem na průběh celého správního řízení a z něho vyplývající důvodnost podané žaloby požádal, aby mu žalovaný uhradil náhradu nákladů řízení, které vyčíslil v celkové výši 11 520 Kč.

Vzhledem k tomu, že o projevu vůle stěžovatele nebyly pochybnosti a krajský soud je jím vázán, rozhodl napadeným usnesením o zastavení řízení podle § 47 písm. a) ve spojení s § 37 odst. 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Krajský soud rovněž rozhodl v souladu s § 60 odst. 7 s. ř. s. o nákladech řízení, neboť shledal důvody hodné zvláštního zřetele pro to, aby stěžovateli nepřiznal náhradu nákladů řízení, jež by mu jinak náležely podle § 60 odst. 3 s. ř. s. Dle tohoto ustanovení *„[ž]ádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta. Vzal-li však navrhovatel podaný návrh zpět pro pozdější chování odpůrce nebo bylo-li řízení zastaveno pro uspokojení navrhovatele, má navrhovatel proti odpůrci právo na náhradu nákladů řízení.“*

S odvoláním na judikaturu (konkrétně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 6. 2008, č. j. 1 Ans 4/2008 – 62, www.nssoud.cz, a nálezy Ústavního soudu ze dne 8. 11. 2007, sp. zn. II. ÚS 439/06, a ze dne 6. 2. 2007, sp. zn. II. ÚS 828/06, <http://nalus.usoud.cz>), jakož i soudní a správní spis, krajský soud shledal důvody hodné zvláštního zřetele v tom, že žaloba na nečinnost byla v daném případě podána účelově. V době podání žaloby probíhalo řízení o žádosti stěžovatele, kterému vzhledem k procesním úkonům žalovaného správního orgánu muselo být zřejmé, že o jeho žádosti bude rozhodnuto, což se také stalo. Podle názoru krajského soudu se tedy ze strany žalovaného nejednalo o nečinnost, neboť prováděl úkony za účelem vydání rozhodnutí, které také vydal, a proto bylo podle krajského soudu namíste aplikovat ustanovení § 60 odst. 7 s. ř. s. a náhradu nákladů řízení žádnému z účastníků nepřiznat.

V kasační stížnosti napadl stěžovatel usnesení krajského soudu v celém rozsahu, a to z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a e) s. ř. s.

Úvodem stručně rekapituloval průběh správního řízení v předmětné věci s tím, že ze strany žalovaného bylo rozhodováno dávno po uplynutí zákonné lhůty stanovené v § 169 odst. 2 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Tato lhůta činí šedesát dnů a počíná běžet dnem podání žádosti, přičemž její překročení bylo v daném případě plně přičitatelné žalovanému, který je povinen rozhodovat v zákonných lhůtách, případně je oprávněn využít ustanovení § 80 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). To se ovšem nestalo, a proto se žalovaný dle názoru stěžovatele

vyškytl v nezákonném prodlení s vydáním rozhodnutí o jeho žádosti o udělení povolení k dlouhodobému pobytu. Krajský soud sice v napadeném usnesení uvádí, že žalovaný v dané věci činil nějaké úkony, nicméně se už dále nijak nezabýval možnostmi, zda k činění těchto úkonů byl žalovaný oprávněn či nikoliv a nezkoumal ani samotnou povahu úkonů. Krajský soud tedy na nečinnost nahlíží tak, že správní orgán, který nevydal rozhodnutí v zákonné lhůtě a ani nepožádal o její přiměřené prodloužení smyslu § 80 odst. 4 písm. d) správního řádu, ale činí jakékoliv úkony ve věci účastníka řízení – bez ohledu na povahu a oprávněnost těchto úkonů, nemůže být nečinný. Takový závěr je dle stěžovatele zcela nesprávný a domnívá se, že krajský soud měl posuzovat též oprávněnost takových úkonů. Považuje proto napadené usnesení krajského soudu za nezákonné a v závěru připomíná, že nešlo o ojedinělý případ. Krajský soud ve dvaceti šesti z celkem padesáti tří skutkově shodných případů přiznal při zastavení řízení žalobcům právo na náhradu nákladů řízení.

S ohledem na výše uvedené má stěžovatel zato, že jeho kasační stížnost je důvodná, neboť napadené usnesení krajského soudu je v celém rozsahu nezákonné. Navrhuje proto, aby Nejvyšší správní soud toto usnesení zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že postup krajského soudu byl zcela v souladu se zákonem a výrok o náhradě nákladů řízení byl v souladu s ustanovením § 60 odst. 7 s. ř. s. také patřičně odůvodněn. Uvedené rozhodnutí je plně v pravomoci krajského soudu, o čemž ve skutkově shodné věci rozhodl i Ústavní soud v usnesení ze dne 2. 9. 2010, sp. zn. III. ÚS 2344/10, <http://nalus.usoud.cz>. Žalovaný proto navrhl zamítnutí kasační stížnosti pro nedůvodnost.

V nyní projednávané věci podal kasační stížnost účastník řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a stěžovatel též splňuje podmínku povinného zastoupení advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Jediným a současně rozhodným důvodem kasační stížnosti je důvod uvedený pod ustanovením § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tj. nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu nebo o zastavení řízení. Ve shodě s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu (srov. např. rozsudek ze dne 27. 5. 2004, č.j. 3 Azs 32/2003 – 92, dostupný na www.nssoud.cz, stejně jako všechna dále uvedená rozhodnutí Nejvyššího správního soudu) platí, že v případě, kdy je kasační stížností napadeno usnesení o odmítnutí návrhu nebo o zastavení řízení, lze podat kasační stížnost pouze z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

Nejvyšší správní soud se dále zabýval otázkou přípustnosti kasační stížnosti ve smyslu ustanovení 104 odst. 2 s. ř. s., dle něhož je kasační stížnost směřující jen proti výroku o nákladech řízení nepřipustná. Totožná otázka byla ve skutkově i právně obdobných případech již řešena v několika rozhodnutích Nejvyššího

správního soudu, konkrétně v usneseních ze dne 24. 2. 2011, č. j. 2 Ans 1/2011 – 63, a č. j. 5 Ans 1/2011 – 69, či v unesení ze dne 28. 2. 2011, č. j. 8 Ans 3/2011 – 63.

Nejvyšší správní soud neshledal v nyní projednávané věci námitky stěžovatele, formálně brojící proti výroku o zastavení řízení, přípustnými. Kasační soud ze spisového materiálu ověřil, že výrok o zastavení řízení vycházel ze zcela jednoznačného projevu vůle stěžovatele tj. zpětvzetí žaloby, založeném na čl. listu 19 soudního spisu. Nejvyšší správní soud nemá nejmenších pochyb o tom, že stěžovatel prostřednictvím kasační stížnosti fakticky neusiluje o změnu tohoto výroku, resp. dosažení jiného výroku. Stěžovatel zpětvzetím žaloby, které žádným způsobem nezpochybňuje, nemohl zamýšlet nic jiného, nežli dosáhnout právě výroku o zastavení řízení. Za situace, kdy skutečným úmyslem stěžovatele není a z povahy věci ani nemůže být jiný výrok, jímž by krajský soud reagoval na učiněný projev vůle, brojí námitky proti výroku o zastavení řízení fakticky jen proti důvodům tohoto rozhodnutí, resp. s ním souvisejícímu procesnímu postupu krajského soudu. Takové stížní námitky jsou však podle § 104 odst. 2 s. ř. s. nepřipustné. Nejvyšší správní soud proto ve shodě se shora konstatovanou ustálenou judikaturou kasační stížnost v této části odmítl podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s., ve spojení s § 104 odst. 2 s. ř. s. a s § 120 s. ř. s.

Při posuzování přípustnosti kasační stížnosti ve zbývajících částech Nejvyšší správní soud přihlédl k závěrům, obsaženým v usnesení rozšířeného senátu ze dne 1. 6. 2010, čj. 7 Afs 1/2007 - 64, publikovaném pod č. 2116/2010 Sb. NSS. V něm rozšířený senát. rozlišil případy, kdy kasační stížnost napadá pouze výrok o nákladech řízení, od případů, kdy napadá i jiné výroky. V prvním případě je podle rozšířeného senátu zdejšího soudu nutno kasační stížnost pro nepřipustnost odmítnout, byť by bylo rozhodnutí krajského soudu o nákladech řízení věcně nesprávné, ve druhém případě je kasační stížnost přípustná. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu ovšem doplnil, že přijatý výklad vylučuje z přezkumu nejen kasační stížnosti, směřující toliko proti výroku o nákladech řízení, ale také takové kasační stížnosti, které obsahují námitky proti výroku o věci samé, které jsou však z hlediska ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřipustné. Podle názoru rozšířeného senátu zákonodárce nemínil absolutně a bezvýjimečně vyloučit přezkum výroku o nákladech řízení, ale hodlal jej umožnit tam, kdy Nejvyšší správní soud skutečně věcně přezkoumává výrok o věci samé.

Nepřipustnost stížných námitek směřujících do výroku o zastavení řízení pak v souladu se závěry vyslovenými v usnesení rozšířeného senátu vylučuje, aby se Nejvyšší správní soud zabýval námitkami brojícími proti výroku o nákladech řízení. I v této části proto bylo třeba kasační stížnost odmítnout podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 104 odst. 2 a § 120 s. ř. s.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 3 s. ř. s. a § 120 s. ř. s., podle nichž nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. dubna 2011

Mgr. Daniela Zemanová
předsedkyně senátu